

Uzasadnienie

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) dyrektywy siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz. U. UE. L 206 z 22.7.1992, z późn. zm.). Dokument ten tworzy ramy prawne do działania wszystkim podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614). Kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, plan zadań ochronnych na okres 10 lat ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego (w formie zarządzenia), właściwy terytorialnie regionalny dyrektor ochrony środowiska. Plan ten może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony ww. siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

W przypadku obszaru Natura 2000 **Bagna Celestynowskie PLH140022**, zwanego dalej obszarem Natura 2000, za ustanowienie planu zadań ochronnych odpowiedzialny jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie. Projekt dokumentacji do niniejszego aktu został sporządzony przez wyłonionego w trybie przetargu nieograniczonego wykonawcę – Biuro Badań, Monitoringu i Ochrony Przyrody „EcoFalk” Michał Falkowski, w ramach projektu POIS.05.03.00-00-285/10 „Projekty planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie województw kujawsko-pomorskiego i mazowieckiego”, którego beneficjentem był Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich w Bydgoszczy.

Tryb oraz zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych, określony został w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, plan zadań ochronnych zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) jeśli jest taka potrzeba, wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, sporządzający projekt planu zadań ochronnych winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,

udział w pracach związanych ze sporządzeniem tego projektu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu, na zasadach i w trybie określonym w art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, z późn. zm). Ponadto, w myśl art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a wyżej wymienionej ustawy, projekt planu zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234, z późn. zm.) projekt planu zadań ochronnych wymaga uzgodnienia z właściwym terytorialnie wojewodą. Zgodnie z art. 131 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz art. 28 ust. 5 i art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu zadań ochronnych może być poddany opiniowaniu przez regionalną radę ochrony przyrody.

Omawiany obszar Natura 2000, został zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (nr aktu normatywnego C(2010) 9669), opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 8 lutego 2011 r., która została zastąpiona decyzją Komisji (UE) 2018/43 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia jedenastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2017) 8260), opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej 19 stycznia 2018 r.

Projekt planu zadań ochronnych sporządzono dla całego obszaru Natura 2000, bowiem nie stwierdzono występowania przesłanek o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody, to jest:

- dla obszaru Natura 2000 ani jego części nie ustanowiono planu ochrony,
- na terenie obszaru Natura 2000 nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,
- na terenie obszaru Natura 2000 nie znajduje się park narodowy lub rezerwat przyrody dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

Jednocześnie, obszar Natura 2000 nie znajduje się w obszarach morskich oraz nie pokrywa się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu uwzględnia zakres o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

W toku prac nad planem zadań ochronnych zweryfikowano informacje o obszarze Natura 2000 oraz ustalono jego granice według współrzędnych załamania granicy w układzie PL – 1992. Na podstawie danych zawartych w Standardowym Formularzu Danych (zwanym dalej SDF) oraz prac terenowych zidentyfikowano przedmioty ochrony, którymi są: **7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)**, **7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*)**, **91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*)** i **brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne oraz gatunek ważki 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis***.

Dokonana w trakcie prac terenowych ocena stanu zachowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 wykazała:

- 1) W przypadku siedliska **7110**, stwierdzono, że siedlisko przyrodnicze wykształciło się jako leśna postać torfowiska wysokiego *Sphagno-Pinetum sylvestris* (= *Ledo-Sphagnetum magellanicum*). Siedlisko ma wyraźną budowę kępkowo-dolinkową, przy czym na kępkach, prócz

węlnianki pochwowatej *Eriophorum vaginatum* występują także borówka bagienna *Vaccinium uliginosum* i bagno zwyczajne *Ledum palustre*. Z interesujących gatunków roślin zielnych stwierdzono występowanie m.in. rosiczki okrągłolistnej *Drosera rotundifolia*, żurawiny zwyczajnej *Oxycoccus palustris* i modrzewnicy zwyczajnej *Andromeda polifolia*, a z mchów – torfowców: błotnego *Sphagnum palustre*, kończystego *S. fallax* (= *recurvum*) i magellańskiego *S. magellanicum*. Cechą charakterystyczną jest występowanie sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris* o parasolowatej formie. Ze względu na zaburzenia hydrologiczne (przesuszenie), które wpływają na nadmierny rozwój warstwy drzew, a także na zubożony skład florystyczny (zwłaszcza warstwy mszystej w dolinkach, gdzie dominuje torfowiec kończysty), stan zachowania siedliska oceniono jako zły (U2).

- 2) W obrębie siedliska **7140** (podtyp: 7140-1. Trzęsawiska przejściowe i trzęsawiska na niżu) występują trzy odmienne ekologicznie i morfologicznie grupy roślinności. We wszystkich przypadkach rolę wiodącą odgrywają mchy torfowce. Pierwsza reprezentowana jest przez ubogie florystycznie zbiorowiska turzycy dzióbkowatej *Sphagno recurvi-Caricetum rostratae* (= *Carici rostratae-Sphagnetum apiculati*), węlnianki wąskolistnej *Eriophoro angustifolii-Sphagnetum recurvi*, i niskie młaki z dominacją mietlicy psiej *Carici canescentis-agrostietum caninae*. Towarzyszą im zazwyczaj płaty turzycy nitkowatej *Sphagno recurvi-Caricetum lasiocarpae*, występujące w dwóch postaciach: płaskiego, dywanowego mszaru oraz pływających wysepek. Z rosnących tu gatunków na uwagę zasługują: żurawina błotna *Oxycoccus palustris*, modrzewnica zwyczajna *Oxycoccus palustris*, czermień błotna *Calla palustris*, bobrek trójlistkowy *Menyanthes trifoliata* i licznie występująca rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*. Interesujące pod względem syntaksonomicznym są fitocenozy ze znacznym udziałem przygielki białej *Rhynchospora alba* nawiązujące pod względem składu gatunkowego i struktury do przygielkowisk ze związku *Rhynchosporion albae*. Druga grupa roślinności torfowiskowej reprezentowana jest przez zbiorowisko turzycy gwiazdkowatej *Carici echinatae-Sphagnetum*, której towarzyszy obficie siedmiopalecznik błotny *Comarum palustre*, fiołek błotny *Viola palustris*, a także sity – rozpierzchły *Juncus effusus* i cienki *Juncus filiformis*. Trzecią grupę tworzą zbiorowiska torfowisk przejściowych, nawiązujące florystycznie do torfowisk wysokich (głównie do zbiorowiska węlnianki pochwowatej i torfowca kończystego *Eriophoro vaginati-Sphagnetum recurvii* (= *Sphagno recurvi-Caricetum rostratae*) – wariant z dominacją węlnianki pochwowatej. Na skutek naturalnych procesów, przyspieszonych działalnością człowieka, w wyróżnionej grupie obserwowano wkraczanie węlnianki pochwowatej, prowadzące niekiedy do całkowitej dominacji zbiorowiska przez ten gatunek. Ze względu na występujące w obszarze zaburzenia hydrologiczne (przesuszenie), skutkujące dodatkowo nadmiernym rozwojem drzew i krzewów oraz wtórną eutrofizacją torfowisk w przypadku większości płatów siedliska, ekspansję traw i situ rozpierzchłego *Juncus effusus*, stan zachowania siedliska oceniono jako zły (U2).
- 3) Siedlisko przyrodnicze **91D0** (podtyp: 91D0-2 Bór sosnowy bagienny) reprezentowane jest przez sosnowe bory bagienne *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, występujące w dwóch układach ekologiczno-przestrzennych. W pierwszym przypadku tworzą one duże płaty porastające lokalne obniżenia terenu, sąsiadujące z wilgotnymi borami trzęślicowymi *Molinio (caeruleae)-Pinetum*. W drugim, tworzą charakterystyczną mozaikę z roślinnością torfowisk, stanowiąc zróżnicowany pod względem szerokości okalający ją pas. W wielu przypadkach są to inicjalne stadia rozwojowe boru bagiennego. Gatunkiem dominującym w drzewostanie, w najlepiej zachowanych płatach, jest sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*. W płatach zaburzonych dominują brzozy – omszona *Betula pubescens* i brodawkowata *B. verucosa*. W starszych drzewostanach w strukturze dna lasu występują kępy, ruszty i zabagnione dolinki, a runo tworzą krzewinki bagna zwyczajnego *Ledum palustre* i borówki bagiennej *Vaccinium uliginosum*. W dolinkach oprócz przedstawicieli rodzaju torfowca *Sphagnum* sp., rośnie przede wszystkim węlnianka pochwowata *Eriophorum vaginatum*. Skrajne płaty, sąsiadujące ze zbiorowiskami borów charakteryzują się zwiększonym udziałem: trzęślicy modrej *Molinia caerulea*, borówki czarnej *Vaccinium myrtillus*, wrzosu zwyczajnego *Calluna vulgaris* oraz mchów, m.in.: bielistki siwej *Leucobryum glaucum* i płonnika cienkiego *Polytrichum strictum*. Fitocenozy sąsiadujące z roślinnością torfowiskową cechują się znaczącym udziałem m.in. mchów z rodzaju torfowiec *Sphagnum* sp., żurawiny błotnej

Oxycoccus palustris, modrzewnicy zwyczajnej *Andromeda polifolia* i rosiczki okrągłolistnej *Drosera rotundifolia*. Z uwagi na niski udział, tj. pokrycie płatów siedliska przez gatunki charakterystyczne, stosunkowo niski wiek oraz w niewielkim stopniu zróżnicowaną pionową strukturę drzewostanu, a także sporadycznie występowanie martwego drewna, stan zachowania siedliska oceniono jako zły (U2). Warto tu jednak zaznaczyć, iż w związku z uwagami zgłoszonymi na etapie udziału społeczeństwa, za zasadne uznano dokonanie weryfikacji danych dotyczących omawianego siedliska. Weryfikacja ta zostanie przeprowadzona w oparciu o badania terenowe, realizowane w ramach działań ochronnych z zakresu uzupełnienia wiedzy o przedmiocie ochrony.

- 4) **1042** Zalotka większa po raz pierwszy wykazana została na terenie obszaru Natura 2000 w 2008 roku (M. Kutera, mat. niepubl.). Jej występowanie potwierdzono w 2011 r. podczas badań poświęconych występowaniu gatunku w granicach Mazowieckiego Parku Krajobrazowego oraz w 2012 r., podczas badań prowadzonych na potrzeby niniejszego dokumentu planistycznego. W granicach obszaru, miejsce występowania gatunku stanowi przede wszystkim rezerwat przyrody Czarci Dół, otwarte torfowisko przejściowe o powierzchni około 9 ha. Gatunek występujący licznie na stanowisku, stanowiący stały element entomofauny o właściwym (FV) stanie zachowania.

Podkreślić należy, iż zgodnie z SDF obowiązującym do czasu przystąpienia do prac nad planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, jako przedmioty ochrony wymieniane był jedynie siedliska przyrodnicze takie jak: 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*) i 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne. Przeprowadzone badania terenowe oraz ocena parametrów reprezentatywności, powierzchni i stanu zachowania siedliska 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) i wspomnianego powyżej gatunku ważki, wykazała, iż zasadnym jest nadanie im statusu przedmiotu ochrony. Biorąc niniejsze pod uwagę, pismem znak: WPN-II.6320.18.2016.AA z dnia 19 kwietnia 2016 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wystąpił do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z wnioskiem o dokonanie zmian danych dotyczących obszaru Natura 2000.

Posługując się symbolami kodów zagrożeń (zgodnymi z „Listą referencyjną zagrożeń, presji i działań stanowiącą załącznik 5 do Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1”, opracowaną przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska (dostępna pod adresem internetowym <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>), zdefiniowano zagrożenia dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, zapisując je w kolejności alfabetycznej symbolu, w opisie wskazując ich zakres. Zaproponowany sposób zapisu, w przypadku zagrożeń o tożsamym charakterze i odnoszących się do więcej niż jednego przedmiotu ochrony, pozwolił na eliminację powtórzeń w tekście zarządzenia. Wśród zidentyfikowanych zagrożeń wymienia się:

- 1) W stosunku do siedliska 7110 jako zagrożenia istniejące wskazano zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie oraz ewolucję biocenotyczną, sukcesję. Wśród potencjalnych zagrożeń wymieniono natomiast pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych, wydeptywanie (nadmierne użytkowanie), występowanie problematycznych gatunków rodzimych oraz pojawienie się pożaru.
- 2) W przypadku siedliska 7140 wśród zagrożeń istniejących podobnie jak w przypadku siedliska 7110 wskazano zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie, ewolucję biocenotyczną - sukcesję, a ponadto osuszające oddziaływanie drogi krajowej nr 50 i występowanie gatunków tzw. problematycznych, takich jak m.in. trzcinnik czy trzcina. Do potencjalnych zagrożeń zaliczono pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych, wydeptywanie, eutrofizację oraz pożar.
- 3) W przypadku siedliska 91D0, z uwagi na wystąpienie rozbieżnych danych co do zasięgu występowania siedliska będącego przedmiotem ochrony, identyfikacji zagrożeń i propozycji działań ochronnych, stwierdzonych przez tutejszą jednostkę oraz Nadleśnictwo Celestynów, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie uznał, iż zasadnym jest dokonanie zmian zapisów zarządzenia poddanego udziałowi społeczeństwa w zakresie zdefiniowanych

zagrożeń. Ponowne ich określenie nastąpi po wykonaniu działania Lp. 16 tabeli załącznika nr 5 do zarządzenia, obejmującego weryfikację stanu wiedzy o przedmiocie ochrony poprzez m.in. identyfikację zagrożeń istniejących i potencjalnych.

- 4) W stosunku do zalotki większej nie wyróżniono zagrożeń istniejących, do potencjalnych zaliczono natomiast zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie oraz sukcesję.

Analizując występujące w obszarze zagrożenia oraz ich charakter, ustalono następujące cele działań ochronnych:

- 1) W stosunku do siedliska 7110 jest to zachowanie siedliska w obszarze o powierzchni 9 ha oraz poprawa parametru struktury i funkcji siedliska w zakresie wskaźnika obecność (udział) drzew i krzewów.
- 2) Dla siedliska 7140 celem jest zachowanie siedliska w obszarze o powierzchni 43 ha oraz poprawa parametru struktury i funkcji siedliska w zakresie wskaźników: stopień uwodnienia, udział krzewów i podrostu drzew oraz ekspansywnych gatunków roślin zielnych.
- 3) W przypadku siedliska 91D0 celem działań ochronnych jest weryfikacja stanu wiedzy o przedmiocie ochrony poprzez przeprowadzenie badań monitoringowych, z uwzględnieniem analizy zasięgu występowania i stanu ochrony siedliska przyrodniczego, identyfikacji zagrożeń istniejących i potencjalnych oraz ustalenia celu i zakresu działań ochronnych.
- 4) Celem działań ochronnych dla zalotki większej jest uzupełnienie wiedzy o przedmiocie ochrony.

Realizacja ustalonych celów będzie kontrolowana na podstawie różnego typu opracowań (ekspertyzy, sprawozdania) oraz w ramach prac związanych z monitoringiem stanu zachowania siedlisk przyrodniczych i gatunku, m.in. na podstawie oceny nadanej poszczególnym wskaźnikom parametrów metodyki monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Punktem wyjścia będzie ocena wskaźników, uzyskana podczas prac związanych ze sporządzeniem niniejszego planu lub badań uzupełniających.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ramach planu zadań ochronnych zdefiniowano następujące działania ochronne:

- 1) W przypadku siedliska 7110 w celu zachowania siedliska oraz poprawy parametru struktury i funkcji poprzez ograniczenie procesu sukcesji zaplanowano działanie obejmujące usunięcie 10-15% sosny (*Pinus sylvestris*) z powierzchni płatu siedliska. Wskazać należy, że ocenę stanu zachowania obecnie obniża udział sosny. Z tego względu, realizacja zaplanowanych działań ochronnych powinna przyczynić się do poprawy parametru struktury i funkcji siedliska oraz stanu jego zachowania, a co za tym idzie osiągnięcia zamierzonego celu działań ochronnych.
- 2) W stosunku do siedliska 7140 zaplanowano usunięcie z powierzchni płatów siedliska 100% brzozy (*Betula sp.*) i 90 % sosny (*Pinus sylvestris*), ograniczenie lub eliminację występowania ekspansywnych roślin zielnych poprzez wykoszenie 75% powierzchni płatów, ze 100% usunięciem trzciny, a także zapewnienie odpowiedniego uwodnienia siedliska w wyniku najprawdopodobniej montażu izolacji (membrany) wzdłuż rowu odwadniającego drogę krajową nr 50. Analiza uwarunkowań lokalnych pozwala na przyjęcie założenia, że osiągnięcie stanu FV w przypadku kilku płatów będzie możliwe. Na pozostałych powierzchniach, ze względu na długotrwały proces przemian zachodzących na torfowisku, spowodowanych jego przesuszeniem i nieodwracalnymi zmianami, proces renaturyzacji będzie powolny. Dodatkowo, w przypadku płatu siedliska zlokalizowanego w granicach działek o nr ewid. 3133, 3134 i 3138/1 obr. 0008 gm. Osieck, zaplanowano działania polegające na kontroli podrostu drzew i krzewów oraz usunięcie 100% osobników należących do rodziny *Betula sp.* jeśli taka konieczność zostanie stwierdzona. Nadmienić tu należy, że działania z zakresu ochrony czynnej, polegające na usunięciu brzozy (*Betula pubescens*), zostały wykonane w granicach ww. płatu (działki o nr ewid. 3133, 3134 i 3138/1 obr. 0008 gm. Osieck) w 2016 r., w ramach działań kompensujących dla inwestycji pod nazwą: Zadanie I – Projekt i budowa drogi ekspresowej S8 na odcinku I węzeł „Marki” (bez węzła) – węzeł Kobyłka. W związku z czym, w ramach omawianego działania stwierdzono zasadność prowadzenia kontroli oraz powtórzenia działań ochronnych jeśli potrzeba taka zostanie stwierdzona. Ogólnie rzecz ujmując, realizacja zaplanowanych działań ochronnych powinna

przyczynić się do zachowania siedliska w określonej powierzchni oraz poprawy jego parametru struktury i funkcji. Biorąc powyższe pod uwagę należy przyjąć, że realizacja działań przyczyni się także do osiągnięcia ustalonego planem celu.

- 3) Dla siedliska 91D0 zaplanowano prace związane z weryfikacją stanu wiedzy o przedmiocie ochrony poprzez przeprowadzenie badań monitoringowych obejmujących ocenę zasięgu występowania i stanu zachowania siedliska przyrodniczego, identyfikację zagrożeń istniejących i potencjalnych oraz ustalenie celu i zakresu działań ochronnych.
- 4) Dla zalotki większej, również zaplanowano działania związane z uzupełnieniem stanu wiedzy. Wskazać tu jednak należy, że realizacja działań ochronnych zaplanowanych dla siedlisk przyrodniczych 7110 i 7140 sprzyjać będzie populacji zalotki większej, stwarzając jej właściwe warunki środowiskowe dla rozwoju i funkcjonowania populacji.
- 5) Działaniem zaplanowanym w stosunku do wszystkich przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, mającym na celu poprawę ogólnych warunków hydrologicznych terenu jest analiza stosunków wodnych i koncepcja spowolnienia odpływu wód z terenu obszaru Natura 2000.

Zaplanowany w ramach planu zadań ochronnych monitoring, pozwoli na ocenę skuteczności działań ochronnych oraz stanu zachowania przedmiotów ochrony. Miejsce realizacji działań ochronnych wskazano w załączniku numer sześć do zarządzenia, bazując na podziale ewidencyjnym działek, a także wydzieleń leśnych wyodrębnionych w Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Celestynów na lata 2009 - 2018. Podkreślenia wymaga, iż wykaz działek oraz wydzieleń leśnych został wygenerowany z wykorzystaniem systemu informacji przestrzennej (GIS), w oparciu o warstwy zidentyfikowanych siedlisk przyrodniczych, granic działek ewidencyjnych, wydzieleń leśnych oraz działań ochronnych. Tym samym możliwa jest sytuacja, w której realizacja działań ochronnych, mimo wykazania działki w tabeli, prowadzona będzie jedynie na jej fragmencie. W pozostałych przypadkach, wykazanie działki w tabeli załącznika 5 do zarządzenia, również nie oznacza, że działania ochronne będą prowadzone w granicach całej działki ewidencyjnej. W kolumnie pod nazwą „Obszar wdrażania” umieszczono informację w treści „Obszar Natura 2000, zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia.” Niniejsze wskazuje na konieczność łącznego czytania zapisów załącznika nr 5 i 6 do zarządzenia.

Planowane w ramach planu zadań ochronnych zadania ochronne, w trybie roboczym Zespołu Lokalnej Współpracy zostały udostępnione m.in. podmiotom takim jak: Nadleśnictwo Celestynów, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie, Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych, Urząd Gminy w Celestynowie, Kołbieli i Osiecku, Starostwo Powiatowe w Otwocku (wiadomość przesłana za pośrednictwem poczty elektronicznej w dniu 26 lipca 2016 r.) oraz Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (pismo WPN-II.6320.18.2016.AA.2 z dnia 19 lipca 2016 r.).

Analiza dokumentów planistycznych wyszczególnionych w art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody (w tym obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin Celestynów, Kołbiel i Osieck), nie wykazała konieczności formułowania wskazań do wprowadzania zmiany ich zapisów. Jednocześnie, nie stwierdzono występowania przesłanek do zmiany granic obszaru oraz do sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych oraz zaplanowane w nim działania uznano za wystarczającą ochronę dla przedmiotów ochrony obszaru, zapewniającą jego integralność oraz spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

Istotnym elementem procesu planistycznego są konsultacje społeczne. Obowiązek ich przeprowadzenia wynika z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W ramach procedury opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, ogłoszono obwieszczenie o zamiarze przystąpienia do opracowania planu zadań ochronnych, które od 26 marca 2012 r. zostało umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń urzędu i stronie projektu www.projektnatura.utp.edu.pl. Następnie, obwieszczeniem z dnia 24 maja 2012 r., opublikowanym

w prasie (Gazeta Wyborcza Nr 118.7543/2012), poinformowano o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz o możliwości składania uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych przez okres 21 dni. Ponadto, obwieszczenie o przystąpieniu do sporządzenia planu zadań ochronnych zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń urzędu i urzędów administracji samorządowej. W przewidzianym na składanie uwag i wniosków terminie 21 dni nie zgłoszono uwag.

W trakcie procesu sporządzania planu zadań ochronnych, w dniach 12 lipca i 4 września 2012 r. w siedzibie Nadleśnictwa Celestynów, zorganizowano spotkanie dyskusyjne z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele: Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy, Wykonawcy projektu dokumentacji, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, Nadleśnictwa Celestynów, Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Starostwa Powiatowego w Otwocku, Urzędu Gminy Celestynów oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Na spotkaniu omówiono zagadnienia związane ze sporządzaniem planem zadań ochronnych (w tym informacje o przedmiotach ochrony obszaru Natura 2000, miejscach ich występowania oraz proponowanych w stosunku do nich działaniach ochronnych) oraz poinformowano, iż osoby bądź instytucje zainteresowane uczestnictwem w pracach mogą zgłaszać chęć udziału w procesie tworzenia planu zadań ochronnych poprzez bezpośredni kontakt z koordynatorem i wykonawcą projektu oraz Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Warszawie.

Wyniki prac nad projektem planu zostały ujęte w stabelaryzowanym dokumencie pod nazwą „Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Bagna Celestynowskie PLH140022”, który posłużył jako materiał wyjściowy do opracowania projektu planu zadań ochronnych w formie projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie obwieszczeniem znak: WPN-II.6320.59.2016.AA z dnia 21 listopada 2016 r., zawiadomił o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (projektu zarządzenia) oraz poinformował o możliwości złożenia uwag i wniosków do dokumentu w terminie 21 dni, tj. do 13 grudnia 2016 r. Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie zostało opublikowane w prasie o zasięgu regionalnym (Polska Press Polska Metropolia Warszawska Nr 94 (1561)), umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie. Ponadto, obwieszczenie wywieszone zostało na tablicy ogłoszeń ww. urzędu i urzędów administracji samorządowej. Informację o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, za pośrednictwem poczty elektronicznej, wysłano między innymi do: Urzędu Gminy Celestynów, Urzędu Gminy Kołbiel, Urzędu Gminy Osieck, Starostwa Powiatowego w Otwocku, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, Nadleśnictwa Celestynów, Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych, Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Powyższą informację wysłano także do Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków, Stowarzyszenia Klub Przyrodników, Stowarzyszenia Centrum Ochrony Mokradeł i Stowarzyszenia Snopowiązałka. Warto jednocześnie zaznaczyć, iż w myśl art. 39 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 ww. ustawy, organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa, podaje do publicznej wiadomości informację o możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, do której należą założenia lub projekt dokumentu oraz wymagane przez przepisy załączniki. W przypadku omawianego obszaru Natura 2000 założenia do niniejszego dokumentu planistycznego zostały udostępnione wraz z wspomnianym wcześniej obwieszczeniem w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu zadań ochronnych, zaś projekt dokumentu wraz z wymaganymi załącznikami (zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody) został udostępniony wraz z obwieszczeniem w sprawie wyłożenia do

publicznego wglądu projektu planu zadań ochronnych. „Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Bagna Celestynowskie PLH140022”, dostępna jest do wglądu w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, bądź też może być udostępniona na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

W trakcie udziału społeczeństwa, ogłoszonego obwieszczeniem znak: WPN-II.6320.59.2016.AA z dnia 21 listopada 2016 r., zgłoszono następujące uwagi i wnioski do projektu planu zadań ochronnych:

Lp.	Imię i nazwisko (nazwa instytucji)	Data wpływu uwag do urzędu	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia	Uwagi
1	Nadleśnictwo Celestynów	09 grudnia 2016 r.	Załącznik nr 5, działanie nr 2 W kolumnie dotyczącej „obszaru wdrażania” wymienione zostały numery działek ewidencyjnych, bez podania wszystkich oddziałów leśnych zgodnych z podziałem powierzchniowym nadleśnictwa. Uzupełnienie tej informacji w dokumencie ułatwi administracji leśnej realizację zaplanowanych działań ochronnych.	Uwaga uwzględniona.	Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa tj. art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz § 1 pkt 6 lit c rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 w zakresie lokalizacji działań ochronnych, sporządzający plan zadań ochronnych ma obowiązek wskazać obszar wdrażania rozumiany jako teren lub miejsce realizacji działań. Wspomniane regulacje prawne nie narzucają obowiązku umieszczenia w omawianym akcie prawa wskazań lokalizacji z zastosowaniem ewidencji leśnej. Niemniej jednak, mając na względzie czytelność dokumentu dla możliwie szerokiego grona odbiorców, uzupełnienie danych w zakresie lokalizacji działań o wskazania według danych ewidencji leśnej uznano za zasadne. Dodatkowo, analiza treści projektu zarządzenia wykazała, iż fragment siedliska 7140 o powierzchni 0,1 ha nie został uwzględniony w kolumnie pn: „obszar wdrażania” dotyczącej działań ochronnych. Z tego też względu dane w zakresie lokalizacji działań zostały uzupełnione o następujące wskazania: „Według ewidencji leśnej dla Nadleśnictwa Celestynów, wydzielenia: - 29 j, k, l, (...)”

2	Nadleśnictwo Celestynów	09 grudnia 2016 r.	<p>Załącznik nr 5, działanie nr 3</p> <p>W kolumnie dotyczącej „obszaru wdrażania” wymienione zostały jedynie numery działek ewidencyjnych, bez podania oddziałów leśnych zgodnych z podziałem powierzchniowym nadleśnictwa. Uzupełnienie tej informacji w dokumencie ułatwi administracji leśnej realizację zaplanowanych działań ochronnych. Obręb 0008, dz.ew 3118, oddział 51 j obręb 0011, dz.ew 2121, oddział 4a obręb 0011, dz.ew 2102, oddział 4b obręb 0011, dz.ew 2099, oddział 4c obręb 0011, dz.ew 2222, oddział 4g obręb 0011, dz.ew 2316, 2189, oddział 4j obręb 0011, dz.ew 2185, 2312, oddział 4k obręb 0011, dz.ew 2170, oddział 4n obręb 0011, dz.ew 2566, 2567, oddział 4r obręb 0011, dz.ew 2558, oddział 4s obręb 0011, dz.ew 2551, oddział 4t obręb 0011, dz.ew 2533, oddział 4w obręb 0011, dz.ew 2524, oddział 4x obręb 0011, dz.ew 2518, oddział 4y obręb 0011, dz.ew 2800, oddział 5g.</p> <p>Planowane działania ochronne będą polegały na odlesieniu powierzchni na których rośnie zwarty drzewostan. Pociągną za sobą olbrzymie koszty i będą skazane na niepowodzenie, ponieważ odnowienie naturalne będzie pojawiać się co roku, zwłaszcza przy niskim poziomie wód gruntowych. W latach z dużą ilością opadów i związaną z tym okresową stagnacją wody na powierzchniach tych dochodzi do zamierania fragmentów drzewostanu. Ostatnio miało to miejsce w roku 2014 w oddziale 18i oraz 181. W chwili obecnej na powierzchniach tych występuje gęste odnowienie naturalne brzozy i sosny. Działanie nieuzasadnione z punktu widzenia gospodarki leśnej, a także przyrodniczego, gdyż stan siedliska zależy w tym przypadku przede wszystkim od poziomu wód gruntowych, a nie podejmowanych ewentualnie działań ochronnych. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 7140 nie występuje w tych oddziałach.</p>	Uwaga częściowo uwzględniona.	<p>Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa nie ma obowiązku umieszczania w omawianym akcie prawa wskazań lokalizacji z zastosowaniem ewidencji leśnej. Niemniej jednak, mając na względzie czytelność dokumentu dla możliwie szerokiego grona odbiorców, dane w zakresie lokalizacji działań uzupełniono o następujące wskazania:</p> <p>„Według ewidencji leśnej dla Nadleśnictwa Celestynów, wydzielenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4a, b, c, j, k, n, o, r, s, t, w, x, y; - 5g - 51n; - 54c, f, g, k, - 55a, b." <p>Odnosząc się do drugiej części uwagi, wskazać należy, iż wyniki badań terenowych, prowadzonych z wykorzystaniem metodyki Państwowego Monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (PM GIOŚ) przez Eksperta z dziedziny botaniki/fitosocjologii na potrzeby sporządzenia planu zadań ochronnych, wykazały występowanie siedliska 7140 na terenie obszaru Natura 2000 (około 76 ha). Dla części z płatów (zajmujących powierzchnię około 43 ha) stwierdzona została konieczność podjęcia działań z zakresu ochrony czynnej w celu poprawy stanu zachowania przedmiotu ochrony oraz ich kontynuacja jeśli wyniki monitoringu wykażą taką potrzebę. Wskazanie miejsc prowadzenia działań zostało zatem poprzedzone szczegółową analizą ich zasadności zarówno pod względem przyrodniczym, jak i ekonomicznym. Analiza zasadności podjęcia działań ochronnych względem siedliska 7140 w aspekcie celowości działań związanych z prowadzeniem</p>
---	-------------------------	--------------------	---	-------------------------------	--

					gospodarki leśnej, znajduje się poza nakreślonym ustawowo zakresem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Warto również wspomnieć, iż opracowując zakres działań ochronnych wzięto pod uwagę specyfikę przedmiotów ochrony obszaru oraz ściśle powiązanie ich stanu zachowania z warunkami gruntowo-wodnymi terenu. W tym celu w ramach omawianego dokumentu zaplanowano działania obejmujące analizę stosunków wodnych i koncepcję spowolnienia odpływu wód z terenu obszaru Natura 2000. Biorąc powyższe pod uwagę, zakres drugiej części uwagi Nadleśnictwa Celestynów uznano za pozbawiony racji, a co za tym idzie nie znajduje się przesłanek do dokonania zmian w treści zarządzenia.
3	Nadleśnictwo Celestynów	09 grudnia 2016 r.	<p>Załącznik nr 5, działanie nr 4</p> <p>W kolumnie dotyczącej „obszaru wdrażania” wymienione zostały jedynie numery działek ewidencyjnych, bez podania oddziałów leśnych zgodnych z podziałem powierzchniowym nadleśnictwa. Uzupełnienie tej informacji w dokumencie ułatwi administracji leśnej realizację zaplanowanych działań ochronnych. Obręb 0011, dz.ew. 2316, oddział 4j, obręb 0011, dz.ew. 2312, 2489, oddział 4k, obręb 0011, dz.ew. 2170, oddział 4n, obręb 0011, dz.ew. 2163, oddział 4o, obręb 0011, dz.ew. 2566, 2567, oddział 4r, obręb 0011, dz.ew. 2558, oddział 4s, obręb 0011, dz.ew. 2551, oddział 4t, obręb 0011, dz.ew. 2533, oddział 4w, obręb 0011, dz.ew. 2518, oddział 4y, obręb 0011, dz.ew. 2524, oddział 4x, obręb 0011, dz.ew. 2800, oddział 5g.</p> <p>Realizacja zaplanowanych działań ochronnych w praktyce bardzo trudna do realizacji ze względu na bardzo długie i wąskie paski działek. W ocenie nadleśnictwa wykonanie zabiegów powinno być zawieszona do czasu przeprowadzenia scalenia gruntów na tym terenie. Dodatkowo ze względu na brak dróg dojazdowych oraz powierzchni nadleśnictwa w sąsiedztwie, położonych poza obszarem Natura 2000, pozyskaną biomasę proponujemy pozostawić na miejscu. W przeciwnym wypadku działanie będzie niewykonalne. Sugerujemy również nie określać terminu (miesiąca) realizacji działań. Ze względu na bardzo duże uwilgotnienie siedliska oraz</p>	Uwaga częściowo uwzględniona.	Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa nie ma obowiązku umieszczenia w omawianym akcie prawa wskazań lokalizacji z zastosowaniem ewidencji leśnej. Niemniej jednak, mając na względzie czytelność dokumentu dla możliwie szerokiego grona odbiorców, dane w zakresie lokalizacji działań uzupełniono o następujące wskazania: „Według ewidencji leśnej dla Nadleśnictwa Celestynów, wydzielania: - 4j, k, n, o, r, s, t, w, x, y; - 5 g.” W zakresie drugiej części uwagi, podkreślić należy, iż jednym z głównych celów sporządzenia dokumentu pod nazwą plan zadań ochronnych jest wypełnienie obowiązku utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których

			<p>bezpieczeństwo osób pracujących na powierzchniach, wykaszanie powinno odbywać się w okresie zimowym przy silnych mrozach lub po długotrwałej suszy w okresie letnim. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 7140 nie występuje w tych oddziałach.</p>	<p>ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Nie podejmowanie działań ze względu na nieokreślone w horyzoncie czasowym działania (takie jak proces scalenia gruntów), może skutkować znacznym pogorszeniem się stanu zachowania siedliska lub nawet jego utratą. W zakresie sposobu postępowania z biomasą wskazać należy, iż w ramach zaproponowanych działań ochronnych ilość wytworzonej biomasy (pochodzącej np.: z koszenia trzciny w granicach siedliska 7140), będzie znacznie przewyższała ilość biomasy wytwarzanej w warunkach naturalnych (martwe liście, szczątki roślinne itp.), poddawanej z powodzeniem procesom torfotwórczym przy założeniu występowania odpowiedniego pH, wilgotności i warunków tlenowych. Pozostawienie zatem skoszonego materiału roślinnego w miejscu prowadzenia prac, podobnie jak nie podejmowanie działań, może skutkować znacznym pogorszeniem się stanu zachowania siedliska lub nawet jego utratą. Na potwierdzenie niniejszego można przywołać choćby wytyczne do jednego z pakietów działań rolno-środowiskowo-klimatycznych (rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Działania rolno-środowiskowo-klimatyczne" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Dz.U. z 2015 r. poz. 415, z późn. zm.), zgodnie z którym zebranie i usunięcie wyciętej lub</p>
--	--	--	---	--

					skoszonej biomasy (z zakazem pozostawiania rozdrobnionej biomasy) stanowi jeden z wymogów obowiązkowych przy ochronie siedlisk torfowiskowych. Uwzględniony w zarządzeniu termin koszenia określony został jako optymalny i nie stanowi warunku katagorycznego. Biorąc powyższe pod uwagę, zakres drugiej części uwagi Nadleśnictwa Celestynów uznano za pozbawiony racji, a co za tym idzie nie znajduje się przesłanek do dokonania zmian w treści zarządzenia poddanego udziałowi społeczeństwa.
4	Nadleśnictwo Celestynów	09 grudnia 2016 r.	Załącznik nr 5, działanie nr 8 Monitoring podrostu drzew i krzewów oraz usunięcie 100% osobników należących do rodziny brzoźowatych z powierzchni płatu siedliska należy rozpocząć najpóźniej w ciągu 2 lat od momentu wykonania działań z zakresu ochrony czynnej, a nie jak zapisano „w ciągu 2 lat od momentu ustanowienia planu zadań ochronnych”. W przypadku realizacji działania ochronnego nr 2 w trzecim roku obowiązywania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, takie działanie będzie nieuzasadnione. W kolumnie dotyczącej „obszaru wdrażania” wymienione zostały numery działek ewidencyjnych, bez podania wszystkich oddziałów leśnych zgodnych z podziałem powierzchniowym nadleśnictwa. Uzupełnienie tej informacji w dokumencie ułatwi administracji leśnej realizację zaplanowanych działań ochronnych.	Uwaga częściowo uwzględniona.	Działania z zakresu ochrony czynnej, polegające na usunięciu brzozy (<i>Betula pubescens</i>), zostały wykonane w 2016 r., w ramach działań kompensujących dla inwestycji pod nazwą: Zadanie I – Projekt i budowa drogi ekspresowej S8 na odcinku I węzeł „Marki” (bez węzła) – węzeł Kobyłka, zgodnie z decyzją Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z 13 listopada 2015 r. Z tego względu zakres działania wykazanego w licznie porządkowej (dalej Lp.) 8 załącznika nr 5 do zarządzenia określony został jako monitoring skuteczności działań ochronnych, polegający na obserwacji występowania podrostu drzew. W ramach niniejszego działania przewidziano także konieczność powtórzenia działań ochronnych obejmujących usunięcie 100% osobników należących do rodziny brzoźowatych (<i>Betula</i> sp.) z powierzchni płatu siedliska, jeśli potrzeba taka zostanie stwierdzona w wyniku działań kontrolnych. Z tego względu termin wykonania działania

					<p>odnosi się do momentu ustanowienia planu zadań ochronnych, nie zaś wykonania działań z zakresu ochrony czynnej. Na marginesie warto zaznaczyć, iż działania wskazane w Lp. 2 tabeli załącznika nr 5 do zarządzenia, dla których przewidziano działania kontrolne wskazane w Lp. 9 tej tabeli, nie są tożsame z zakresem działań objętych uwagą Nadleśnictwa. Ze względu na powyższe, zakres uwagi Nadleśnictwa Celestynów w omawianej części uznano za pozbawiony racji, a co za tym idzie nie znajduje się przesłanek do dokonania zmian w treści zarządzenia poddanego udziałowi społeczeństwa. Jednocześnie, mając na względzie czytelność dokumentu dla możliwie szerokiego grona odbiorców, dane w zakresie lokalizacji działań uzupełniono o następujące wskazania: „Według ewidencji leśnej dla Nadleśnictwa Celestynów, wydzielania: - 29 j, k, l, - 38 a, b, c, d, g, - 39 a.”</p>
5	Nadleśnictwo Celestynów	09 grudnia 2016 r.	<p>Załącznik nr 5, działanie nr 6 W kolumnie dotyczącej „obszaru wdrażania” wykazano oddziały leśne: - 18Aa,b; 50d; 51h,j,l,m; 53d; 55a,b,c - mimo ich braku na załączniku (mapowym) nr 6 do dokumentacji oraz w zestawieniu z numerami działek ewidencyjnych - prosimy o wykreślenie, - 181,n,p; 19a,g; 25a,c,d,g; 27c,f,g; 29g; 30b; 35g,h,k; 39c; 54a,b,c,d,f,g,h,j,k - mimo ich braku na załączniku (mapowym) nr 6 do dokumentacji. Powierzchnie ujęto w zestawieniu z numerami działek ewidencyjnych - prosimy o wykreślenie (z obu miejsc), W kolumnie dotyczącej „obszaru wdrażania” nie wykazano oddziałów leśnych: - 18a; 27a; 29j; 36f,j,k,l; 37c,j,m; 38a - choć są zaznaczone na załączniku (mapowym) nr 6 do dokumentacji, - 31 h,j - choć są zaznaczone na załączniku (mapowym) nr 6 do dokumentacji na niewielkim fragmencie.</p>	Uwaga częściowo uwzględniona.	<p>Odnosząc się do poruszonych w uwadze kwestii, wskazać należy, iż obszar Natura 2000 Bagna Celestynowskie PLH1400022 został zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (nr aktu normatywnego C(2010) 9669), opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 8 lutego 2011 r., tj. po terminie uzgodnień dokonywanych</p>

		<p>Uzupełnienie powyższych informacji w dokumencie ułatwi administracji leśnej realizację zaplanowanych działań ochronnych. Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagna Celestynowskie PLH140022 dotyczy w znacznej części obszaru zarządzanego przez Nadleśnictwo Celestynów dla którego opracowano na okres 2009 - 2018 Plan Urządzenia Lasu (dalej: PUL), zatwierdzony przez Ministra Środowiska oraz sporządzono Prognozę oddziaływania na środowisko. W/w dokumenty zostały pozytywnie zaopiniowane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Warszawie pismem, znak: RDOŚ-14-WOOS-I-JD-0713-055/10 z dnia 18 sierpnia 2010 roku. Nadleśnictwo nie zgadza się ze sformułowaniami zawartymi w opisie zagrożeń dla siedliska przyrodniczego 91D0 (Bory i lasy bagienne....) oznaczonych kodem „B02”. <i>W opisie zagrożenia zapisano „Zagrożenie zdefiniowano jako istniejące dla siedliska 91D0. W wyniku gospodarki leśnej brak jest odpowiedniej ilości martwego drewna, a tym samym nie występują wszystkie fazy rozkładu drzew stojących i leżących kłód. Drzewostany są ujednolicone wiekowo i przestrzennie. Udział drzewostanów dojrzewających i dojrziałych, osiągających wiek powyżej 100 lat jest niewielki. Zgodnie z obowiązującymi dokumentami planistycznymi (PUL, UPUL), w granicach siedliska zaplanowano cięcia trzebieżowe i rębnie”. W instrukcji ochrony lasu z 2012 roku w rozdziale 3.2 ochrona różnorodności biologicznej w praktyce leśnej, czytamy: „Jednym z zadań współczesnego leśnictwa wielofunkcyjnego jest gospodarka martwą materią organiczną w lesie. Drewno martwych drzew jest ważnym elementem ekosystemu leśnego, wpływającym korzystnie na fizyczne, chemiczne i biologiczne właściwości gleby, a także stwarzające dobre warunki do rozwoju wielu organizmów”. Lasy Państwowe od lat pozostawiają w lasach gospodarczych biogrupy stanowiące 5% miąższości dojrzałego drzewostanu na danym siedlisku, nie mniej niż 5 grubych (o średnicy powyżej 40 cm), rozkładających się całych kłód lub martwych drzew stojących na 1 ha lasu. Ponadto od lat w LP zaleca się pozostawianie maksymalnie dużo drzew dziuplastych. Dlatego też uważamy, iż zapis w opisie zagrożeń dla siedliska przyrodniczego 91D0 (Bory i lasy bagienne....) oznaczonych kodem „B02” powinien zostać zmieniony. Nadleśnictwo Celestynów nie zgadza się z celowością działania ochronnego, polegającego na odstąpieniu od zabiegów gospodarczych związanych z hodowlą i użytkowaniem drzewostanów na obszarze występowania siedliska przyrodniczego 91D0 (Bory i lasy bagienne....) zwłaszcza, że na większości powierzchni będących w zarządzie nadleśnictwa, wymienionych w kolumnie „obszar wdrażania”, według</i></p>	<p>w trybie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W 2012 r. podjęto prace zmierzające do weryfikacji występowania siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony obszaru, a także identyfikacji potencjalnych i istniejących zagrożeń oraz wyznaczenia celów i działań ochronnych, niezbędnych dla ochrony tych przedmiotów. Badania terenowe prowadzone były z wykorzystaniem metodyki PM GIOŚ przez Eksperta z dziedziny botaniki/fitosocjologii. W oparciu o powyższe wyznaczono zasięg występowania siedliska Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne, uwzględniając zgodnie z ww. metodyką także inne, niekiedy trudne do ujęcia fitosocjologicznego bagienne lasy na torfach, cechujące się dominacją brzoży i sosny, mogące stanowić stadia sukcesyjne na torfowiskach, a które winny być kwalifikowane jako omawiane siedlisko przyrodnicze od chwili uzyskania leśnego charakteru. Weryfikacji siedliska oraz stanu jego zachowania dokonano poprzez ocenę poszczególnych wskaźników, w tym m.in. udziału gatunków charakterystycznych i dominujących, pionowej struktury roślinności, występowania naturalnego odnowienia drzewostanu, uwodnienia czy też</p>
--	--	---	--

		<p>danych, którymi dysponuje nadleśnictwo, siedlisko przyrodnicze - 91D0 nie występuje. Ochrona bierna nie przyczyni się do zachowania stanu siedliska, czy też poprawy jego struktury i funkcji. Pozostawienie drzewostanów znajdujących się w różnej formie rozwoju (od formy uprawy leśnej po drzewostan dojrzały) bez odpowiednich zabiegów hodowlanych, czy zrównoważonego użytkowania sprawi, że uprawy leśne i młodniki zostaną zdominowane przez gatunki niepożądane na tym siedlisku, a drzewostany starsze w dłuższej perspektywie czasu ulegną rozpadowi bez możliwości naturalnego ich odnowienia się. Na omawianym obszarze dochodzi również do znaczących wahań poziomu wód, co w rezultacie może doprowadzić do zamierania drzewostanów, a dalej wiązać się z masowym pojawem szkodników. W przypadku zaistnienia sytuacji zagrożenia należy zapewnić nadleśnictwu możliwość podjęcia działań, mających na celu zapobieżenie rozprzestrzenieniu się szkodników, w tym również na sąsiednie drzewostany. Ochrona tych siedlisk powinna opierać się przede wszystkim na renaturalizacji stosunków wodnych w obszarze ich występowania. Nadleśnictwo Celestynów w latach 2007 - 2013 uczestniczyło w projekcie Małej Retencji Nizinnej w ramach którego powstały 3 zbiorniki retencyjne oraz wiele urządzeń służących retencjonowaniu wody (z czego większość to zastawki). W latach przyszłych planowana jest budowa kolejnych, a ich lokalizacja obejmuje również tereny obszaru Natura 2000 Bagna Celestynowskie. Poniżej przedstawiamy zestawienie powierzchni na których odstąpienie od zabiegów gospodarczych związanych z hodowlą i użytkowaniem drzewostanów przyniesie negatywne skutki. Opisuując poszczególne powierzchnie (gat. panujący, wiek i siedlisko) przedstawiono również rodzaj zabiegu jaki powinien być na nich wykonany w perspektywie najbliższego 10 – lecia: obręb 0011, dz.ew. 2121, oddział 4a, obręb 0011, dz.ew. 2102, oddział 4b obręb 0011, dz.ew. 2099, oddział 4c obręb 0011, dz.ew. 2253, oddział 4d obręb 0011, dz.ew. 2225, oddział 4f, obręb 0011, dz.ew. 2222, oddział 4g obręb 0011, dz.ew. 2209, oddział 4h obręb 0011, dz.ew. 2198, oddział 4i obręb 0011, dz.ew. 2316, 2189, oddział 4j obręb 0011, dz.ew. 2185, 2312, oddział 4k obręb 0011, dz.ew. 2183, oddział 4l obręb 0011, dz.ew. 2176, oddział 4m obręb 0011, dz.ew. 2170, oddział 4n obręb 0011, dz.ew. 2163, 2290, oddział 4o obręb 0011, dz.ew. 2572, oddział 4p obręb 0011, dz.ew. 2566, 2567, oddział 4r obręb 0011, dz.ew. 2558, oddział 4s obręb 0011, dz.ew. 2551, oddział 4t obręb 0011, dz.ew. 2533, oddział 4w obręb 0011, dz.ew. 2524, oddział 4x obręb 0011, dz.ew. 2518, oddział 4y obręb 0015, dz.ew. 69, oddział 18Aa obręb 0015, dz.ew.</p>	<p>zniszczeń runa i gleby związanych z pozyskaniem drewna. Z uwagi na niski udział, tj. pokrycie płatów siedliska przez gatunki charakterystyczne, stosunkowo niski wiek oraz w niewielkim stopniu zróżnicowaną pionową strukturę drzewostanu, a także sporadycznie występowanie martwego drewna, stan zachowania siedliska oceniono jako zły (U2). Dodatkowo, analiza Planu Urządzenia Lasu, w granicach stwierdzonego siedliska, wykazała wyznaczenie działań z zakresu gospodarczego wykorzystania drzewostanu (np. IB – wydz. 29h, 30c, TPP – wydz. 19f, 25f). Biorąc więc pod uwagę:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) stan zachowania siedliska przyrodniczego, b) zidentyfikowane zagrożenia istniejące, c) wskazania metodyczne PM GIOŚ dotyczące sposobu ochrony siedliska, które przy założeniu działań ochronnych w zakresie przywrócenia lub utrzymania stosunków wodnych, ochronę bierną wskazują jako optymalną, d) wskazania opracowania pn. „Wytyczne w zakresie zasad gospodarowania w lasach HCVF, sporządzone w oparciu o Kryteria wyznaczania lasów o szczególnych walorach przyrodniczych HCVF w Polsce”. Lipiec 2006 r. Związek Stowarzyszeń „Grupa Robocza FSC-Polska”, zgodnie z którym „obszary z tej kategorii (m.in. w zasięgu występowania 91D0) są wyłączone z użytkowania i w praktyce w obszary te nie należy ingerować, chyba że występują szczególne potrzeby przyrodnicze”, oraz
--	--	--	--

		<p>65, oddział 18Ab. Powierzchnie na siedlisku Bw w wieku od 66 do 91 lat, położone na wąskich i długich działkach leśnych, wymagające wykonania zabiegu trzebieży późnej. Działanie polegające na odstąpieniu od zabiegów gospodarczych spowoduje zachwianie ich stabilności, a w dalszej perspektywie może być przyczyną rozpadu drzewostanu bez możliwości naturalnego odnowienia. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tych oddziałach. Obręb 0014, dz.ew. 1069, oddział 18b - drzewostan sosnowy w wieku 83 lat na siedlisku Bb wymagający wykonywania zabiegów trzebieży późnej (dalej: TP. Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia. Obręb 0014, dz.ew. 1069, oddział 18g - drzewostan sosnowy w wieku 68 lat na siedlisku Bw - wymagający TP. obręb 0014, dz.ew. 1069, oddział 18i - drzewostan sosnowy w wieku 38 lat na siedlisku BMb - wymagający trzebieży wczesnej (dalej: TW) i TP. Obręb 0014, dz.ew. 1069, oddział 18j - drzewostan sosnowy w wieku 90 lat na siedlisku BMb - wymagający TP. Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia. Obręb 0014, dz.ew. 1069, oddział 18l - drzewostan sosnowy w wieku 73 lat na siedlisku BMb - wymagający TP. Obręb 0014, dz.ew. 1069, oddział 18n - drzewostan sosnowy w wieku 60 lat na siedlisku Bw - wymagający TP. Obręb 0014, dz.ew. 1069, oddział 18p - drzewostan sosnowy w wieku 60 lat na siedlisku Bw - wymagający TP. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0014, dz.ew. 1073, oddział 19a - drzewostan sosnowy w wieku 31 lat na siedlisku BMb - wymagający TW i TP. Obręb 0014, dz.ew. 1073, oddział 19b-01 - uprawa sosnowa z naturalnego odnowienia w wieku 3 lat na siedlisku Bw wymagająca corocznie wykonania zabiegów pielęgnacyjnych. Ogrodzona ze względu na uszkodzenie przez łosie. Zaniechanie zabiegów spowoduje zagłuszenie sosny i przepadek uprawy. Nie wpłynie na poprawę warunków siedliskowych, a zniszczy rozpoczęty proces odnowienia powierzchni. Na wyprowadzenie uprawy nadleśnictwo poniosło olbrzymie koszty. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0014, dz.ew. 1073, oddział 19d - drzewostan sosnowy w wieku 83 lat na siedlisku BMw - wymagający TP. Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia. Obręb 0014, dz.ew. 1073, oddział 19f - drzewostan sosnowo - brzoźowy w</p>	<p>e) posiadanie przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Warszawie międzynarodowych certyfikatów FSC (Forest Stewardship Council) i PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes – Program Zatwierdzenia Systemów Certyfikacji Leśnej), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie, dla części płatów siedliska zaplanował działanie polegające na ochronie jego najcenniejszych części poprzez odstąpienie od zabiegów gospodarczych związanych z hodowlą i użytkowaniem drzewostanów (odstąpienie od trzebieży, zrębów i przebudowy drzewostanów) w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych (10 lat). Z uwagi na występujące znaczne rozbieżności w identyfikacji, a tym samym zasięgu występowania siedliska 91D0 stwierdzonym przez tutejszą jednostkę oraz Nadleśnictwo Celestynów, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie uznał, iż zasadnym jest podjęcie działań zmierzających do uzupełnienia stanu wiedzy w ww. zakresie, a co za tym idzie dokonania zmian zapisów zarządzenia względem dokumentu udostępnionego do udziału społeczeństwa w zakresie dotyczącym zagrożeń istniejących i potencjalnych, celów działań oraz samych działań ochronnych dla ww. przedmiotu ochrony. Ponowne zdefiniowanie przepisów zarządzenia odnoszących się do siedliska 91D0, nastąpi po wykonaniu działania Lp. 16 tabeli załącznika nr 5 do</p>
--	--	--	---

		<p>wieku 83 lat na siedlisku Lw - wymagający użytkownika rębego. Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia oraz olbrzymie straty finansowe nadleśnictwa i budżetu państwa. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0014, dz.ew. 1073, oddział 19g - drzewostan sosnowy w wieku 58 lat na siedlisku Lw - wymagający TP. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0014, dz.ew. 1073, oddział 19h - drzewostan sosnowy w wieku 83 lat na siedlisku Bw - wymagający TP i użytkownika rębego. Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia oraz olbrzymie straty finansowe nadleśnictwa i budżetu państwa. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 występuje w tym oddziale jedynie na około 30% w jego północnej części. Fragment ten nie jest przewidywany do użytkownika rębego. Obręb 0014, dz.ew. 1073, oddział 19i - drzewostan sosnowy w wieku 83 lat na siedlisku Bw - wymagający TP. Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia. Obręb 0014, dz.ew. 1070, oddział 25a - drzewostan sosnowy w wieku 65 lat na siedlisku Bw - wymagający TP. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0014, dz.ew. 1070, oddział 25b - drzewostan sosnowy w wieku 75 lat na siedlisku Bw - wymagający TP. Obręb 0014, dz.ew. 1070, oddział 25c - drzewostan sosnowy w wieku 51 lat na siedlisku Bw - wymagający TP. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0014, dz.ew. 1070, oddział 25d - drzewostan sosnowy w wieku 70 lat na siedlisku Bw - wymagający TP. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0014, dz.ew. 1070, oddział 25f - drzewostan sosnowy w wieku 83 lat na siedlisku Bśw - wymagający użytkownika rębego. Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia oraz olbrzymie straty finansowe nadleśnictwa i budżetu państwa. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0014, dz.ew. 1070, oddział 25g - drzewostan sosnowy w wieku 55 lat na siedlisku Bw - wymagający TP. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0014, dz.ew. 1070, oddział 25h - drzewostan sosnowy w wieku 85 lat na siedlisku BMw - wymagający użytkownika rębego.</p>		<p>zarządzenia, obejmującego weryfikację stanu wiedzy o przedmiocie ochrony poprzez przeprowadzenie badań monitoringowych obejmujących ocenę zasięgu występowania i stanu zachowania siedliska przyrodniczego, identyfikację zagrożeń istniejących i potencjalnych oraz ustalenie celu i zakresu działań ochronnych.</p>
--	--	---	--	--

			<p>Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia oraz olbrzymie straty finansowe nadleśnictwa i budżetu państwa. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0014, dz.ew. 1070, oddział 25i - drzewostan sosnowy w wieku 95 lat na siedlisku BMw - wymagający użytkowania rębego.</p> <p>Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia oraz olbrzymie straty finansowe nadleśnictwa i budżetu państwa. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91 DO nie występuje w tym oddziale. Obręb 0014, dz.ew. 1074, oddział 26g - drzewostan sosnowy w wieku 83 lat na siedlisku Bw - wymagający użytkowania rębego.</p> <p>Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia oraz olbrzymie straty finansowe nadleśnictwa i budżetu państwa. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91 DO nie występuje w tym oddziale. Obręb 0014, dz.ew. 1079, oddział 27a - drzewostan sosnowy w wieku 88 lat na siedlisku BMw - wymagający TP. Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia. Obręb 0014, dz.ew. 1079, oddział 27b - powierzchnia ujęta w zestawieniu tabelarycznym, lecz oznaczona w załączniku (mapowym) nr 6 do dokumentacji na niewielkim fragmencie, jako obszar objęty działaniem ochronnym. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Prosimy o usunięcie jej z zestawienia i załącznika mapowego. Obręb 0014, dz.ew. 1079, oddział 27f - powierzchnia ujęta w zestawieniu tabelarycznym, lecz oznaczona w załączniku (mapowym) nr 6 do dokumentacji na niewielkim fragmencie, jako obszar objęty działaniem ochronnym. Prosimy o usunięcie jej z zestawienia i załącznika mapowego. Obręb 0014, dz.ew. 1079, oddział 27g - drzewostan sosnowy w wieku 31 lat na siedlisku Bw - wymagający TW i TP. Obręb 0008, dz.ew. 3133, oddział 29h-99 - drzewostan sosnowy w wieku 88 lat na siedlisku BMw - wymagający użytkowania rębego.</p> <p>Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia oraz olbrzymie straty finansowe nadleśnictwa i budżetu państwa. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Powierzchnia poza rezerwatem - błąd w zestawieniu tabelarycznym. Obręb 0008, dz.ew. 3133, oddział 29h-01 - uprawa</p>		
--	--	--	--	--	--

		<p>sosnowa z odnowienia naturalnego do uznania w 2016 roku na siedlisku BMw wymagająca corocznie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych. Ogródzona ze względu na uszkodzenia powodowane przez łosie. Zaniechanie zabiegów spowoduje zagłuszenie sosny i przepadek uprawy. Nie wpłynie na poprawę warunków siedliskowych, a zniszczy rozpoczęty proces odnowienia powierzchni. Na wyprowadzenie uprawy nadleśnictwo poniosło olbrzymie koszty. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Powierzchnia poza rezerwatem - błąd w zestawieniu tabelarycznym. Obręb 0008, dz.ew. 3133, oddział 29d - drzewostan sosnowy w wieku 26 lat na siedlisku BMw - wymagający TW. Obręb 0008, dz.ew. 3133, oddział 29g - drzewostan sosnowy w wieku 21 lat na siedlisku Bw - wymagający TW. Obręb 0008, dz.ew. 3137/2, oddział 30b - drzewostan sosnowy w wieku 89 lat na siedlisku BMśw - wymagający użytkowania rębego. Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia oraz olbrzymie straty finansowe nadleśnictwa i budżetu państwa. W 2016 roku rozpoczęto użytkowanie rębne na fragmencie objętym planowanym działaniem ochronnym. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0008, dz.ew. 3137/2, oddział 30c - drzewostan sosnowy w wieku 88 lat na siedlisku BMw - wymagający użytkowania rębego. Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia oraz olbrzymie straty finansowe nadleśnictwa i budżetu państwa. W 2016 roku rozpoczęto użytkowanie rębne na fragmencie objętym planowanym działaniem ochronnym. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0008, dz.ew. 3137/2, oddział 30k - drzewostan sosnowy w wieku 68 lat na siedlisku BMw - wymagający TP. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0008, dz.ew. 3137/2, oddział 30j - drzewostan sosnowy w wieku 87 lat na siedlisku BMb - wymagający TP. Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia. Obręb 0008, dz.ew. 3137/2, oddział 30g - drzewostan sosnowy w wieku 118 lat na siedlisku BMw - wymagający użytkowania rębego. Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia oraz olbrzymie straty finansowe nadleśnictwa i budżetu państwa. W 2016 roku rozpoczęto użytkowanie rębne na fragmencie objętym planowanym działaniem</p>		
--	--	--	--	--

		<p>ochronnym. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0008, dz.ew. 3143/1, oddział 31 h - drzewostan sosnowy w wieku 39 lat na siedlisku Bmb - wymagający TW i TP. Obręb 0008, dz.ew. 3143/1, oddział 31 j - drzewostan sosnowy w wieku 63 lat na siedlisku BMw - wymagający TP. Obręb 0014, dz.ew. 1075, oddział 35g - drzewostan sosnowy w wieku 26 lat na siedlisku Bw - wymagający TW. Obręb 0014, dz.ew. 1075, oddział 35h - drzewostan sosnowy w wieku 18 lat na siedlisku Bw - wymagający czyszczeń późnych (dalej: CP) i TW. obręb 0014, dz.ew. 1075, oddział 35k - drzewostan sosnowy w wieku 68 lat na siedlisku Bw - wymagający TP. Obręb 0014, dz.ew. 1080, oddział 36a - drzewostan sosnowy w wieku 153 lat na siedlisku Bw - wymagający przekształceniowej trzebieży późnej. Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia. Obręb 0014, dz.ew. 1080, oddział 36b - drzewostan sosnowy w wieku 152 lat na siedlisku Bw - wymagający przekształconej trzebieży późnej. Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia. Obręb 0014, dz.ew. 1080, oddział 36h - drzewostan sosnowy w wieku 31 lat na siedlisku Bw - wymagający TW i TP. Obręb 0008, dz.ew. 3115, oddział 50d - drzewostan sosnowy w wieku 68 lat na siedlisku Bw - wymagający TP. Wg danych nadleśnictwa siedlisko 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0008, dz.ew. 3118, oddział 51 h - drzewostan sosnowy w wieku 70 lat na siedlisku Bw - wymagający TP. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0008, dz.ew. 3118, oddział 51j - drzewostan sosnowy w wieku 83 lat na siedlisku BMw - wymagający użytkowania rębego. Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia oraz olbrzymie straty finansowe nadleśnictwa i budżetu państwa. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0008, dz.ew. 3116, oddział 53d - drzewostan sosnowy w wieku 70 lat na siedlisku BMw - wymagający TP. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0008, dz.ew. 3119/1, oddział 54c - drzewostan sosnowy w wieku 75 lat na siedlisku Bśw - wymagający TP. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0008, dz.ew. 3119/1, oddział 54h-01 - uprawa sosnowa z naturalnego odnowienia w wieku 5 lat na siedlisku BMw wymagająca corocznie zabiegów pielęgnacyjnych. Ich zaniechanie spowoduje zagłuszenie sosny i przepadek</p>		
--	--	---	--	--

		<p>uprawy. Nie wpłynie na poprawę warunków siedliskowych, a zniszczy rozpoczęty proces odnowienia powierzchni. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0008, dz.ew. 3119/1, oddział 54j-01 - uprawa sosnowa z naturalnego odnowienia w wieku 5 lat na siedlisku BMw wymagająca corocznie zabiegów pielęgnacyjnych. Ich zaniechanie spowoduje zagłuszenie sosny i przepadek uprawy. Nie wpłynie na poprawę warunków siedliskowych, a zniszczy rozpoczęty proces odnowienia powierzchni. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0008, dz.ew. 3119/1, oddział 54k - drzewostan sosnowy w wieku 65 lat na siedlisku Bw - wymagający TP. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0008, dz.ew. 3119/1, oddział 54l - drzewostan sosnowy w wieku 105 lat na siedlisku BMw - wymagający użytkowania rębne. Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia oraz olbrzymie straty finansowe nadleśnictwa i budżetu państwa. W 2016 roku na wydzieleniu rozpoczęto użytkowanie rębne oraz wykonano przygotowanie gleby pod odnowienie naturalne. Pas zrębowy objął swym zasięgiem północny fragment oznaczony na załączniku (mapowym) nr 6 do dokumentacji jako obszar działania ochronnego. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0008, dz.ew. 3119/1, oddział 54g - drzewostan sosnowy w wieku 85 lat na siedlisku Bw - wymagający użytkowania rębne. Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje w dłuższej perspektywie czasu rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia oraz olbrzymie straty finansowe nadleśnictwa i budżetu państwa. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0008, dz.ew. 3119/1, oddział 54m - drzewostan sosnowy w wieku 95 lat na siedlisku BMb - wymagający TP. Zaniechanie działań gospodarczych spowoduje rozpad drzewostanu bez możliwości jego naturalnego odnowienia. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. obręb 0008, dz.ew. 3121/1, oddział 55b - drzewostan sosnowy w wieku 75 lat na siedlisku Bśw - wymagający TP. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale. Obręb 0008, dz.ew. 3121/1, oddział 55c - drzewostan sosnowy w wieku 55 lat na siedlisku BMw - wymagający TP. Wg danych nadleśnictwa siedlisko przyrodnicze 91D0 nie występuje w tym oddziale.</p>		
--	--	--	--	--

6	Nadleśnictwo Celestynów	09 grudnia 2016 r.	<p>Załącznik nr 5, działanie nr 1,2,3,4,5,6,8,13</p> <p>W zestawieniach tabelarycznych wyszczególnione numery działek ewidencyjnych lub wydziałów leśnych sugeruje, że działanie ochronne dotyczy całej powierzchni, natomiast z załącznika (mapowego) nr 6 do dokumentacji często wynika, że obszar na którym to działanie jest planowane ograniczony został do części działki ewidencyjnej lub wydziału. W ocenie nadleśnictwa w zestawieniu tabelarycznym lokalizacja planowanego działania powinna być określona precyzyjnie, z podaniem powierzchni (w ha) i dokładnym wskazaniem fragmentu na którym działanie ochronne musi być wykonane np.: 0,6 ha w północnej części oddziału 22a.</p>	Uwaga nieuwzględniona.	<p>W tabeli załącznika nr 5 do zarządzenia, w kolumnie pn.: „obszar wdrażania” określono, iż dane działanie należy realizować w granicach obszaru „Natura 2000, zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia”. Zapis ten wskazuje, iż wytyczne załącznika nr 5 w ww. zakresie, należy rozpatrywać łącznie z treścią/ wskazaniem załącznika nr 6 do zarządzenia. Mapy działek ochronnych (załącznik nr 6) sporządzono w skali 1:10 000 z uwzględnieniem zasięgu granic działek ewidencyjnych (linia w czarnym kolorze) oraz zasięgu realizacji działek ochronnych (kolor lub szraf kolorowy). W ocenie tutejszej jednostki powyższe precyzyjnie obrazuje miejsce prowadzenia działań (m.in. w zakresie prowadzenia działań w granicach całej działki ewidencyjnej czy tylko jej części) i dla czytelności aktu nie zachodzi konieczność uszczegóławiania miejsca prowadzenia prac o ich powierzchnię w granicach działki czy też kierunki geograficzne. Nie bez znaczenia jest również fakt przekazania Nadleśnictwu plików cyfrowych warstw wektorowych, wykorzystywanych w systemach informacji przestrzennej GIS (dane przekazane za pośrednictwem poczty elektronicznej w dniu 25 listopada 2016 r.). Ze względu na powyższe, uwagę Nadleśnictwa Celestynów uznaje się za pozbawioną racji, a co za tym idzie nie znajduje się przesłanek do dokonania zmian w treści zarządzenia poddanego udziałowi społeczeństwa.</p>
---	-------------------------	--------------------	--	------------------------	---

7	Nadleśnictwo Celestynów	09 grudnia 2016 r.	W ocenie skutków regulacji, w punkcie opisującym wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego powinny dodatkowo zostać wyliczone straty budżetu państwa związane z brakiem odprowadzenia przez Nadleśnictwo Celestynów 2% wartości przychodu jaki by nadleśnictwo osiągnęło ze sprzedaży drewna, które zostałyby pozyskane na powierzchniach, gdzie planowane jest odstąpienie od zabiegów gospodarczych.	Uwaga nieuwzględniona.	Jednym z głównych celów sporządzenia dokumentu pod nazwą plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (pzo) jest wypełnienie obowiązku utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Obowiązek ten wynika z art. 28 ust. 1 o ochronie przyrody, to jest przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Należy zatem założyć, iż ustawodawca implementując przepisy Unii Europejskiej w zakresie ochrony obszarów Natura 2000, liczył się z koniecznością ponoszenia kosztów w ww. zakresie. Zgodnie z treścią rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, w szablonie dokumentacji planu zadań ochronnych dla obszaru (przesłanej do Nadleśnictwa pismem znak: WSI.403.370.2016.JM z dnia 14 września 2016 r.), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wyznaczył szacunkowe koszty realizacji działania związanego z ochroną siedliska 91D0 na kwotę około 307 000 zł. Łączne, szacunkowe koszty działań ochronnych wskazane w ocenie skutków regulacji (udostępnione do udziału społeczeństwa) wyliczone zostały na kwotę około 750 000 zł. Jednocześnie, uwzględniając zmianę działań ochronnych w zakresie siedliska 91D0, koszt realizacji planu zadań ochronnych na dzień ustanowienia aktu przyjmuje się na poziomie 450 000 zł. Biorąc powyższe na względzie, uwagę Nadleśnictwa
---	-------------------------	--------------------	---	------------------------	--

					Celestynów uznaje za pozbawioną racji, a co za tym idzie nie znajduje się przesłanek do dokonania zmian w treści zarządzenia poddanego udziałowi społeczeństwa.
8	Nadleśnictwo Celestynów	09 grudnia 2016 r.	<p>Plan zadań ochronnych (dalej: PZO) powinien opierać się na dokładnej inwentaryzacji przedmiotów ochrony, opartej na wykonanych w terenie zdjęciach fitosocjologicznych i opracowanej na ich podstawie diagnozie fitosocjologicznej zbiorowisk roślinnych określającej ich przynależności do typów siedlisk przyrodniczych Natura 2000. PZO powinien też zawierać precyzyjne określenie m.in: wielkości powierzchni i stanu siedlisk podlegających ochronie. Są to podstawowe parametry jakie muszą być określone zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Nadleśnictwo Celestynów w dniu 29 sierpnia 2016 roku zwróciło się do RDOŚ w Warszawie z wnioskiem o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie w zakresie dokumentacji inwentaryzacyjnej siedlisk przyrodniczych na podstawie której sporządzono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagna Celestynowskie PLH140022. Poprosiliśmy o przedstawienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdjęć fitosocjologicznych sporządzonych do diagnozy fitosocjologicznej, - diagnozy fitosocjologicznej zbiorowisk roślinnych wraz z określeniem ich przynależności do typów siedlisk przyrodniczych Natura 2000, - mapy rozmieszczenia wyróżnionych zbiorowisk roślinnych i siedlisk przyrodniczych na obszarze objętym inwentaryzacją, <p>W dniu 19 września 2016 roku (data wpływu pisma do nadleśnictwa) uzyskaliśmy informację, że w ramach prac nad planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagna Celestynowskie nie były wykonywane zdjęcia fitosocjologiczne. Oznacza to, że nie zostały zebrane materiały niezbędne do sporządzenia diagnozy fitosocjologicznej zbiorowisk roślinnych w celu określenia ich przynależności do typów siedlisk przyrodniczych Natura 2000. W związku z powyższym brakuje podstawowych danych do wykonania mapy rozmieszczenia (zasięgu) siedlisk przyrodniczych Natura 2000 na obszarze objętym planem zadań ochronnych. Przedstawiony projekt PZO został opracowany bez przeprowadzenia szczegółowej inwentaryzacji przedmiotów ochrony. Zdaniem nadleśnictwa nie powinno się projektować zadań ochronnych, gdy nie wiemy w jakim stanie jest siedlisko, czy obecny jego stan wymaga podejmowania tych działań ochronnych i czy na pewno w tym miejscu to</p>	Uwaga częściowo uwzględniona.	Prace zmierzające do weryfikacji występowania siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony obszaru, a także identyfikacji potencjalnych i istniejących zagrożeń oraz wyznaczenia celów i działań ochronnych, niezbędnych dla ochrony tych przedmiotów, podjęto w 2012 r.. Badania terenowe prowadzone były z wykorzystaniem metodyki PM GIOŚ przez Eksperta z dziedziny botaniki i fitosocjologii. W oparciu o powyższe wyznaczono m.in. zasięg występowania siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000, w tym siedlisk: 7110, 7140 i 91D0. Szczegółowy zasięg ww. przedmiotów ochrony przedstawia załącznik do dokumentacji planu zadań ochronnych pod nazwą „Mapa przedmiotów ochrony” oraz pliki cyfrowych warstw wektorowych wykorzystywanych w systemach informacji przestrzennej GIS, przekazane Nadleśnictwu wraz z pismem znak: WSI.403.370.2016.JM z dnia 14 września 2016 r. oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej w dniach 08 sierpnia i 25 listopada 2016 r. Wraz z ww. pismem przekazano również szablon dokumentacji planu zadań ochronnych, w którym szczegółowo przedstawiona jest m.in. ocena poszczególnych parametrów i wskaźników stanu zachowania przedmiotów ochrony oraz zajmowana

		<p>siedlisko występuje. Według danych nadleśnictwa siedliska przyrodnicze 7140 i 91 D0 nie występują w wielu lokalizacjach wskazanych w projekcie PZO. Prosimy o ograniczenie działań ochronnych do powierzchni, gdzie siedliska te zostały potwierdzone na podstawie szczegółowej inwentaryzacji. Uważamy, że na powierzchniach wymienionych powyżej w uwagach do PZO, na których (wg danych nadleśnictwa) siedliska przyrodnicze nie występują nie powinno się projektować żadnych działań ochronnych. W przypadku siedliska przyrodniczego 91D0 (którego lokalizacja i zasięg został potwierdzony w wyniku szczegółowej inwentaryzacji) działania ochronne nie powinny polegać na całkowitym odstępianiu od zabiegów gospodarczych związanych z hodowlą i użytkowaniem drzewostanów. Zagrożenia wynikające z przyjęcia takiego rozwiązania omówiono (powyżej) przy poszczególnych powierzchniach planowanych do objęcia tym działaniem. Podsumowując, PZO jest dokumentem planistycznym sporządzanym na okres 10 lat. Stanowi on narzędzie ochrony siedlisk przyrodniczych (przedmiotów ochrony) znajdujących się na obszarze dla którego został opracowany. Dlatego też, ważne jest aby dokument ten opierał się na dokładnej terenowej inwentaryzacji siedlisk, nie posiadał błędnych informacji oraz aby uwzględnił potrzeby i oczekiwania wszystkich zainteresowanych stron. W związku z powyższym prosimy o uwzględnienie uwag Nadleśnictwa Celestynów w projekcie PZO dla obszaru Natura 2000 Bagna Celestynowskie PLH140022.</p>		<p>przez nie powierzchnia. Wskazać zatem należy, iż sporządzając dokument, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wypełnił przesłanki wynikające zarówno z ustawy o ochronie przyrody jak i rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. W tym względzie, uwagę należy uznać za pozbawioną racji. W obliczu rozbieżności dotyczących siedliska 91D0, z uwagi na planowany zakres działań ochronnych, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie uznał, iż zasadnym jest dokonanie zmian zapisów zarządzenia w odniesieniu do omawianego siedliska, dotyczących zagrożeń istniejących i potencjalnych, celów działań oraz samych działań ochronnych dla ww. przedmiotu ochrony. Ponowne ich zdefiniowanie nastąpi po wykonaniu działania Lp. 16 tabeli załącznika nr 5 do zarządzenia, obejmującego weryfikację stanu wiedzy o przedmiocie ochrony poprzez przeprowadzenie badań monitoringowych obejmujących ocenę zasięgu występowania i stanu zachowania siedliska przyrodniczego, identyfikację zagrożeń istniejących i potencjalnych oraz ustalenie celu i zakresu działań ochronnych.</p>
--	--	--	--	--

9	Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych	12 grudnia 2016 r.	<p>W ramach przewidywanych zabiegów ochronnych proponujemy dodać działania ochronne na obszarze działki o numerze ew. 3 obręb 0002 gm. Kołbiel. Działka stanowi grunt będący własnością Skarbu Państwa. Zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Mazowieckiego z dnia 16 kwietnia 2004 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Mazowieckiego Parku Krajobrazowego im. Czesława Łaszka na okres 20 lat (<i>Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 87 z dnia 16 kwietnia 2004 r.</i>) przedmiotowa działka obejmuje: Pła - roślinność mszysto-turzycową torfowisk przejściowych <i>Rhynchosporion albae</i>, Turzycowiska <i>Magnocaricion</i> oraz bór mieszany wilgotny. Działania ochronne na ww. terenie polegałyby na usunięciu podrostów drzew z płą i turzycowisk, które powodują zarastanie i zanik siedlisk, wykonanie zastawek oraz odtworzeniu zbiornika wodnego (widocznego na mapach topograficznych) znajdującego się na tej działce. Prace nad odtworzeniem zbiornika polegałyby na odmuleniu, pogłębieniu i złagodzeniu skarp. W ocenie Dyrektora MZPK zbiornik ten jest niezbędny gdyż jest miejscem rozrodu licznych gatunków płazów w tym traszki grzebieniastej <i>Triturus cristatus</i>. Ponadto jego odtworzenie przyczyni się do zwiększenia retencyjności. Zgodnie z operatem ochrony fauny planu ochrony MPK obszar ten stanowi jedną z najważniejszych ostoi zwierząt na terenie Parku pn. „Sępochowska Torfownia” dla której przewiduje się działania ochronne wiosennego, kokoryczy pełnej, przygiełki białej, bagna zwyczajnego oraz situ drobnego. Występujące lokalnie zagłębienia są miejscem rozrodu płazów. Ponadto obserwacje terenowe wykonywane przez pracowników MPK wykazały pojedyncze przypadki obecności: bielika, perkozka i bociana czarnego. Dla siedlisk oznaczonych kodem 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria -Caricetea</i>) na działkach położonych na terenie gminy Kołbiel obręb 0004 wg Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych poprzez wycinkę podrostów drzew oraz wykaszanie części płatów torfowisk usuwa się jedynie skutki negatywnych zmian na siedlisku, a nieuregulowaną pozostaje kwestia odpływu wód. W przypadku zapisów dotyczących wskazanego terenu zgodnie z planem ochrony MPK zaleca się również budowę zastawek hamujących odpływ wody na rowach przepływających przez torfowisko. Nadmierny odpływ wód powoduje osuszenie torfowiska, a przez to jego degradację. Przy projekcie planu zadań ochronnych nie uwzględniono również zabiegów na torfowisku przejściowym i trzęsawiskach położonych na terenie gm. Celestynów obręb 0015 działki 319-336, 340, 325-341. Powinny zostać na nich również przeprowadzone zabiegi wycinania podrostów drzew oraz wykonanie</p>	Uwaga częściowo uwzględniona.	<p>Ze względu na zidentyfikowanie występowania w granicach części wymienionych działek siedliska 7140, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie uznał, iż zasadnym jest dokonanie weryfikacji stanu wiedzy o przedmiocie ochrony poprzez przeprowadzenie badań monitoringowych obejmujących ocenę stanu zachowania siedliska przyrodniczego oraz analizę zasadności podjęcia działań ochronnych polegających na usunięciu podrostu drzew i krzewów oraz ograniczenia lub eliminacji występowania ekspansywnych roślin zielnych w granicach z płatów siedliska. W związku z powyższym w treści tabeli załącznika 5 do zarządzenia dodano działanie oznaczone Lp. 17, obejmujące wspomniane powyżej prace. Odnosząc się do części uwagi poświęconej działaniom związanym z pogłębieniem, odmuleniem i uformowaniem skarpy zbiornika zlokalizowanego na działce o nr ewid. 3 obr. 0003, wskazać należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Stwierdzenie występowania m.in. traszki grzebieniastej <i>Triturus cristatus</i> i innych</p>
---	---	--------------------	---	-------------------------------	--

			<p>zastawek uniemożliwiających odpływ wody. W przypadku siedlisk oznaczonych kodem 9IDO bory i lasy bagienne, położonych w gm. Celestynów obręb 0014 na działkach 1074 i 1075 obejmujących swoim zasięgiem rezerwat „Czarci Dół” zgodnie z operatem ochrony fauny zalecane działania ochronne obejmują budowę zastawki na rowie odwadniającej torfowisko. W ocenie Dyrektora MZPK zahamowałyby ona odpływ wód - niezbędnych dla zachowania torfowiska w dobrej kondycji.</p>	<p>gatunków płazów oraz gatunków roślin podlegających ochronie bez wątpienia wyróżnia obszar Natura 2000 i jednoznacznie wskazuje na jego wartości przyrodnicze. Z uwagi jednak na to, iż wspomniana tu traszka nie stanowi przedmiotu ochrony omawianego obszaru Natura 2000 (zgodnie z SDF), zdefiniowanie zadań dla wyżej wymienionego gatunku płaza wykraczałoby poza ramy prawne planu zadań ochronnych.</p> <p>W zakresie działań polegających na budowie zastawek wskazuje się natomiast, że mając na uwadze zależność stanu zachowania siedlisk będących przedmiotem ochrony a uwilgotnieniem podłoża (warunkami wodnymi terenu), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie zdefiniował możliwie optymalny zakres działań w ww. zakresie. Zgodnie z zasadami techniki legislacyjnej, akty prawa miejscowego muszą zawierać konkretne wskazania co do wprowadzanych rozwiązań czy też zasad gospodarowania na gruncie. Tym samym bez pełnego rozpoznania warunków gruntowo – wodnych oraz analizy możliwych do podjęcia działań (w tym ich rozwiązań technicznych), aktualnie nie ma możliwości określenia miejsca ani rodzaju urządzeń wodnych mających na celu utrzymanie lub przywrócenie optymalnych warunków uwilgotnienia terenu. W tym celu zaplanowano działania z zakresu uzupełnienia wiedzy, które pozwolą określić miejsce, zakres oraz sposób realizacji działań z zakresu</p>
--	--	--	--	---

					ochrony czynnej. Ze względu na powyższe, uwagę Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych dotyczącą pogłębienia zbiornika i budowy zastawek uznano za pozbawioną racji, a co za tym idzie nie znajduje się przesłanek do dokonania zmian w treści zarządzenia poddanego udziałowi społeczeństwa.
10	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	12 grudnia 2016 r.	„to raczej do Uzasadnienia”	Uwaga nieuwzględniona.	Uwaga odnosi się do załącznika 3 do zarządzenia, w zakresie fragmentu opisu zagrożenia zdefiniowanego na etapie udziału społeczeństwa w stosunku siedliska przyrodniczego 91D0. Z uwagi na podyktowaną uwagami społeczeństwa zmianę treści zarządzenia w tym punkcie, nie zachodzi konieczność zmiany treści opisu zagrożenia wg wytycznych omawianej uwagi.
11	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	12 grudnia 2016 r.	„parametru”, „krzewiastej”	Uwaga częściowo uwzględniona.	Uwaga odnosi się do załącznika 4 do zarządzenia, w zakresie fragmentu opisów celów działań ochronnych dla siedlisk przyrodniczych 7110, 7140 i 91D0. Analiza treści uwagi wskazuje na zasadność jej uwzględnienia i dokonania stosownych zmian w pkt 1 i 2 tabeli załącznika 4. Z uwagi na podyktowaną uwagami społeczeństwa zmianę treści zarządzenia w tym punkcie w stosunku do siedliska 91D0, nie zachodzi konieczność zmiany treści celu działań ochronnych wg wytycznych omawianej uwagi.
12	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	12 grudnia 2016 r.	„brak informacji o zastosowaniu monitoringu GIOS”	Uwaga uwzględniona.	Uwaga odnosi się do załącznika 5 do zarządzenia, w zakresie działań dotyczących monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji

					<p>celów działań ochronnych. Analiza treści uwagi wskazuje na zasadność jej uwzględnienia i dokonania stosownych zmian tabeli załącznika 5. Zmiana treści zarządzenia dokonana została poprzez dodanie działań polegających na monitoringu stanu zachowania wszystkich przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 oraz przeredagowanie treści działań dotyczących monitoringu skuteczności działań ochronnych o prowadzenie kontroli (w tym ocen zasadności przeprowadzenia działań uzupełniających) z wykorzystaniem wytycznych przewodników metodycznych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (PM GIOŚ).</p>
--	--	--	--	--	---

Uwzględnienie niektórych ze zgłoszonych uwag wiązało się z dokonaniem zmian w treści projektu zarządzenia poddanego udziałowi społeczeństwa. Zmiany dotyczyły redakcji, uzupełnienia lub zmiany treści (dotyczy załącznika numer 3, 4 i 5 do zarządzenia) w zakresie wskazanym w tabeli odnoszącej się do uwag. Jednocześnie, ze względu na przebieg granic obszaru Natura 2000 dokonano zmiany załącznika numer 1 poprzez wyodrębnienie współrzędnych punktów załamania granicy z podziałem na poszczególne enklawy (części) obszaru Natura 2000.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, Wojewoda Mazowiecki pismem znak: WNP-II.0521.1.23.2018 z dnia 30 maja 2018 r. uzgodnił projekt zarządzenia.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na właścicieli terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000;
- 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją;
- 4) na jednostki organizacyjne, których zasięg działania obejmuje teren obszaru Natura 2000.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234, z późn. zm.) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim;
- 2) na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody procedurze udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, z późn. zm.), postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu;
- 3) na podstawie art. 131 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz art. 28 ust. 5 i art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, może być poddany opiniowaniu przez regionalną radę ochrony przyrody.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia pociągnie za sobą skutki finansowe dla budżetu państwa w wysokości około 450 000 zł (słownie: czterysta pięćdziesiąt tys. zł). Skutki finansowe przedmiotowej regulacji wynikać będą z realizacji zaprojektowanych w planie zadań ochronnych działań ochronnych i monitoringu, których koszty mogą być finansowane w szczególności ze środków pochodzących z:

- 1) budżetu państwa na zasadach ustalonych przez ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, 938, 1646, z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626, 1877, z 2015 r. poz. 238, 532, 1045, 1117, 1130, 1189, 1190, 1269, 1358, 1513, 1830, 1854, 1890, 2150, z 2016 r. poz. 195);
- 2) ubiegania się o pozyskanie środków finansowych z Narodowego lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz programów unijnych.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy zawarte w projekcie zarządzenia będą miały umiarkowany wpływ na lokalny i regionalny rynek pracy. Konieczność realizacji zadań przyczyni się do zwiększenia zapotrzebowania na usługi z działów: „Leśnictwo i pozyskiwanie drewna”, „Badania naukowe i działalność rozwojowa” Polskiej Klasyfikacji Działalności, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. z 2007 r. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm.).

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja objęta zarządzeniem jest objęta prawem Unii Europejskiej i jest zgodna z tym prawem.